

δημοφέρες και τις ζωηρές πον είνε! Και μου τις δίνει χάρισμα... Μόνο πού δεν έχω δύλα τα λεφτά... Κυρία μου Μέλπω, δανειστε με ενα πενηντάρι, νύ πληρώσω τὸν άνθρωπο, και μου τὸ χρατεῖτε αὐτὸν έργασία...

Η κυρία Μέλπω ξερεψε τὸν καιρὸν τῆς Φλώρας. Και προθυμότα της ἔδωσε τὸ πενηντάρι, ἀν καὶ τὰ κοττοπονίακα ἔκεινα — καὶ τῆς τὸ εἶτε κιλά— δὲν τῆς γέμιζαν τὸ μάτι γιὰ εσού.

Άλλα ποῦ ν' άσωντε πιὰ τίποτε ἡ Φλώρα! «Αρατεῖ τὸ χαρτί, ξεπλήρωσε τὸν Πατησιώτη καὶ, κρατώντας τὰ κοττόποντα σάν λάφυρο, γύρισε στὸ σπίτι της δύο κιλά καὶ γέλιο.

— Τὰ παπούτσια μου; τὴ ρώτησε ὁ μικρός ποὺ τὴν περιμένει στὴν τόρτα ξεπόλιτας καὶ μόλις τὴν εἶδε, ἔφεξε στὸ δόρυ.

— Θα περάσως ισόδια μὲ τὰ παλιά.... θὰ τὰ ξαναδιασθώσουμε...

Ίδες ἔδω τὶ έφερα;

‘Ο μικρός κατασύριψε. Πεντάρα ποὺ ἔδινε αὐτὸς γιὰ πουλιά!...

Άλλα οὔτε ἡ ἀπογόητη τοῦ γιου πλύστησε τὴ ρώπα τῆς μπτέρως. Μάζεψε μὲ τὶς φινέτες της αὐλή τὶς γειτόνισσες, ἔλυσε μαζὶ τους τὰ κοττοπονίακα καὶ τὸν διγγήθηκε τὴν ίστορια. Τάρφησαν λίγο νὰ περπατήσουν, γά τουμάτισσον, τὰ κούταξαν, τὰ ἔστεταν, τὰ καμπύλωσαν, τὰ εὐγήθησαν καὶ ἔπειτε ἡ Φλώρα τὰβαλε στὸ κοττέτο, ποὺ περίμενε ἀσθετοχρυσόμενό καὶ καθαρό.

— Νὰ ίδουμε, εἴτε μᾶ γειτόνισσα, θὰ είνε δύλα κόττες;

— ‘Εγώ, νὰ σου πῶ, φοβάμαι κι' ἐκείνο τὸ σταχτερό, εἴτε μᾶ μᾶλλο.

— Έχει μεγάλο λειφι. Μήν είνε κοκκάρι;

— ‘Οχι, αὐτὸ δὲ φαίνεται, εἴτε τρίτη. Έγώ φοβάμαι κείνο τὸ μαρό...

Καθεμιὰ ἔλεγε κι' ἄλλο.

“Αν τὶς ἀσκούνται κανένας, δύλα τὰ κοττοπονίακα ήταν κοκκόρια η τούλαχιστο ἀμφιβολία. Κι' αὐτὴ ήταν τόρα ἡ μεγάλη ἀμφιβολία τῆς Φλώρας. Μήν ψώνισε ἀπὸ σέρρο; Γά ταντάσσον νὰ λαλοῦσε αὐτοὶ κι' ἄλλο κοττοπονίακα; καὶ μεθαύριο ἄλλο; καὶ συγά—σιγά νά λαλοῦσαν δύλα; Τί δυνατιά!

Α, μπά! δὲν ήταν δυνατό!.. Υπῆρχε ὁ Θεός ἐπιτέλους. Κι' αὖτον πέρασαν λίγες ἡμέρες καὶ δὲ λάλησε ἄλλο ἀλλὰ κενό ποὺ τὴν εἶχε πεῖ ὁ Πατησιώτης, ἡ Φλώρα ήταν πάντας.

Τὰ κοττοπονίακα της ήταν ζωτικά. Τάργατες καὶ στὴν αὐλὴ γιὰ νὰ συνηθίσουν. Επένων αὖτις δύλα μὲ δοξεῖη. Καὶ σὲ λίγο, χωρὶς ἄλλο, θάχε πέντε δημοφέρες καὶ αἱ παιδερές κοττοπονίακες. Αλλ' τὴ ρώπα τῆς, ἔλεγε τοῦ Χρήστου, τοῦ ἀδερφοῦ τῆς:

— Τὸ κοκκοφάρια σου τὸ καρέζι, «Αμα μεγαλύτερος λιγο, πάρ' το καὶ φάτο μὲ τοὺς φίλους σου. Χαλάδι σου!

Μίαν αὐγὴν ὅμως τῆς φάνηρα πὼς ἀσκούντε καὶ δεν τέροι λαλήματά ταῦτα ἀλλὰ τὸ κοττέτο της. Πετάχηκε έξω καὶ βεβαώθηκε: Μαζὶ μὲ τὸ πρόστα, λαλοῦσε τώρα κι' δύλα δύλα κοττοπονίακα: τὸ μαύρο ποὺ εἶχε φοβήθει ἡ γειτόνισσα!

“Ωστε οἱ κόττες ξείνιναν τέσσερις. Κι' ἀν ήταν νὰ σταματήσῃ τὸ καρό δύλα ἔδη, πάλι καλά: γιὰ φαντάσσον δύως....

Κι' ἡ ἀντησίγεια, οἱ ἀμφιβολίες, οἱ φόροι τῆς Φλώρας οισας ξαναχρίζουν. Σωστὴ ἀγονία. Και νάνη καὶ τὶς γειτόνισσες νὰ τῆς λένε: «Δὲ σ' τὰ λέγαμε;». Καὶ τὸν ἀδερφό της νὰ τὴν χρησθῇ: «Μοῦ φαντάσται πὼς δύλα γιὰ μένα τὰ φρύνισσε;

“Ἄρχισε νὰ μετανοώνη, ν' ἀτελεῖτεται. Νὰ μὴν γπαυφνε καλέντερα τὰ παπούτσια τοῦ παιδιοῦ χωρὶς νὰ δύσῃ ἀκρόστων στὸν κατεργάθη τὸν Πατησιώτη π' ἀ-

νάθεμά τον!... Και νὰ χωσταὶ ἀκόμα τῆς κυρίας Μέλπως τὶς πενήντα δραχμές!

— Κικιρίκι!

— Νά το! Καὶ τρίτο λάλημα ὑπεροχή ἀπὸ δύλο μέρες. Κι' ἡ Φλώρα, ἀμα εἰδε τὰς λαλοῦσε καὶ τὸ σταχτερό κοττοπονίακα, τῆς ζρυθε νά δηρή τὸ πάντα ἀπ' τὸ λαμπό.

— Κάρναξι! τὸ καταράματαν σὲ κάθε λάλημα.

Πέρασαν ἀσύμα δύλο μέρες. Ή λιντη ἤταν βέβατα μεγάλη, ἔμενε δύμας πάντα καὶ μᾶ μικρὴ ἐλπίδα πὼς τὰ τρία ἀλάλητα κοττοπονίακα θάγιανταν κόττες.

“Ε, λοιπόν, οὔτε αὐτά! Ήνθε πρωὶ ποὺ λάλημαν καὶ τὰ δύλη. Τὶ φριχτὴ σιναντίλα! Κικιρίκι τὸ ἔνα, κικιρίκι τὸ ἄλλο, κικιρίκι δύλα! Ή Φλώρα καταριόταν καὶ δὲν ἔφτανε: «Κάρναξι, ποὺ νὰ σὲ πάση δργητή! Κάρναξι, ποὺ νὰ σὲ πάση δργητή! Κάρναξι, ποὺ νὰ μὴ σύστης!... Αζ, άναθεματισμένη Πατησιώτη». Καὶ στὸ τέλος έβαλε τὰ πλάματα.

“Ολὴ ἔκεινη τὴν ἡμέρα τὰ μάτια της ήταν δαρωνιμένα. Οι γειτόνισσες τὴ λυτήθηκαν καὶ τὴν παρηγορόσσουν: «Δέν πειράζει. Εσύ νάσαι καλά. Πέξ πὼς αὐτὰ τὰ λεφτά σουπέταν διὸ τὴν τοσέτη σου καὶ τάχυσες... Μά οὔτε δὲν ξηρίστηκεν. Μόνο τῆς έλεγε:

— «Αμαλὴ! ἔτοι κάνεις δύο πάντα τὶς δουλειές σου! Δὲν τὰ κοπταῖς καλέντερα, ποὺ πετάχεις τὰς λεφτά;

Κι' ἡ Φλώρα φρουρικάζαταν καὶ ζερνίνει:

— Τι, τὶ ήθελες νὰ κοπτάσω, μωρέ; Γατά ήταν η σκυλάκια;... Λιτά τὰ πάντα κανεῖς στὴν τύχη!

Και σιγάτερα πρόσθετε μὲ παράσταν:

— Μά δην φτωχός, κι' η μοιρα του...

Μά μέρα, ποὺ πήγε γιὰ έργασία, η κυρία Μέλπω τὴ ρώτησε:

— «Ε! πὼς πάντα λοιπόν τὸ καινούργιο κοττέτο;

— «Αζ, κυρία Μέλπω μω, τὶς ἀπορίθηκε ἡ Φλώρα. Τέλειωσε κι' αὐτό, σὰν τὸ ἄλλο: κακήν—κακώς!»

— Πρᾶσ; ουσ φόρμασαν;

— «Οχι, ζούν ποὺ νὰ ζάνουνταν! Μά και τὰ δύλη, τὰ καταραμένα, βγῆκαν κοκκούρια!

— Και τὰ δύλη, καμένην; άπόρος καὶ λυτήθηκε η κυρία Μέλπω.

— Άμ μὲ τὴν τύχη ποὺ έχω, άποροίθηκε ἡ Φλώρα, καὶ δύλα ἀμφιβολία, τὰ δύλα, τὸ άγριαζα, τὰ δύλα θάλα έλα. Χωρίς τύχη, τίτοτε δὲν μπορεῖ νὰ κάμη ο φτωχός. Ούτε κοττέτο!

(1932)

ΓΡΗΓ. ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΔΕΙΝΟΤΗΣ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΟΥ

“Ενα μέγα μέρος τῆς φρίμης του ώς πολιτικού ωγήτορος, οἱ περιφέρωσις Τίγρης, ο Γεωργίος Κλεμανσόν, τὸ χοροστόσσε... στὸν Παρισινὸ λαογγολόντο Ποαγέ. Ο ἐπιστήμονας αὐτὸς καταριώσασ, μὲ τὶς ἀπανειλμάνες του θεραπευτικὲς ἐπεμβάσεις, νὰ δυναμώσῃ τὶς φωνητικὲς χορδές του μεγάλου πολιτικοῦ σὲ σημείο ποὺ δέν δόνατη καὶ ἀπονηγούντη τὸν νὰ έξελιχθῇ σιγά—σιγά καὶ νὰ γίνη βαρεά, βροντώδης καὶ καθαρή.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— “Οποιος πάντες κρασι καὶ δὲν τὸ πληρώνει, μεθάπε δύνωφες.

— Μὲ τὰ γλυκὰ λόγια μπορεῖς νὰ ξετριπάσως καὶ τὸ φειδὲν ἀπ' τὴ φωλή του.

— Ή πληγὲς τῶν βελεῶν πατρεύονται, η πληγὲς τῶν λόγιων δὲν πατρεύονται.

— Και μηρήγηκι άν είνε δικθερός σου, νά τὸν λογαριάς σης σὺν ἀνθρωπῳ.

